

434

Istotne zagadnienia: Sposób sformułowania żądania przeprowadzenia rozprawy

Skład orzekający: RG
ŁP
KE

Podsumowanie: Żądanie przeprowadzenia rozprawy powinno być sformułowane w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości.

Wyrażenia kluczowe: umowa dostawy, rozprawa, treść pisma profesjonalnego pełnomocnika, rekompensata.

Podsumowanie: Powódka dochodziła od pozwanego zapłaty należności w łącznej wysokości X zł oraz wynikających ze zwrotu pozwanemu towarów nabytych przez powódkę od pozwanego na podstawie umowy. Powódka również dochodziła od pozwanego zapłaty kwoty X zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności głównej wynikających z faktur VAT korygujących.

Spór zaistniał na tle umowy handlowej na podstawie której powódka dokonywała zakupu towarów od pozwanego. Na podstawie umowy powódka była uprawniona do zwrotu zakupionych od pozwanego towarów, a rozliczenia pomiędzy stronami za zwrócone towary następowało na podstawie faktur korygujących wystawionych przez pozwanego. Powódka dochodziła od pozwanego zapłaty kwot należnych jej z tytułu zwrotu towarów, a także rekompensaty za koszty odzyskania tej należności na podstawie przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w odniesieniu do każdej z faktur korygujących.

Zespół Orzekający uznał roszczenie powódki za zasadne w całości oraz zasądził na jej rzecz kwotę X zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 6 lipca 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwotę X zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 9 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty. Zespół

Orzekający uznał przy tym, że zgodnie z umową powódka była uprawniona do zwrotu towarów pozwanemu, a rozliczenia między stronami następowały na podstawie faktur korygujących wystawianych przez pozwanego.

Zespół Orzekający obciążył pozwanego kosztami postępowania w całości oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę X zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Prawo właściwe: polskie (materialne i formalne).

Zapis na sąd polubowny:

„W przypadku sporu Strony będą dążyć do polubownego załatwienia sprawy. W sprawach nie rozstrzygniętych właściwy dla rozpoznania sporu oraz wszelkich innych sporów powstałych pomiędzy stronami wynikających z niniejszej Umowy lub pozostających w związku z nią, jak również wszelkich sporów wynikających z dotychczasowej współpracy stron w oparciu o wcześniej zawierane umowy handlowe i dystrybucyjne będą rozstrzygane wyłącznie przez sąd polubowny działający przy Sądzie Arbitrażowym Lewiatan w Warszawie, zgodnie z postanowieniami regulaminu tego Sądu. Wszystkie spory będą rozstrzygane przez zespół orzekający składający się z trzech arbitrów”.

Tezy:

1. Żądanie przeprowadzenia rozprawy powinno być sformułowane w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika treści wprost w nich niewyrażonych. Wniosek strony o wezwanie na rozprawę świadka lub deklaracja złożenia spisu kosztów na rozprawie nie stanowi żądania przeprowadzenia rozprawy.
2. Rekompensata za koszty odzyskania należności głównej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 118) przysługuje od każdej niezapłaconej wierzytelności lub części wierzytelności. Rekompensata stanowi stałą, zryczałtowaną kwotę uśrednionych kosztów dochodzenia należności i jest niezależna od czynników takich jak wina dłużnika czy czas opóźnienia. Wierzyciel może ją naliczyć, w przypadku braku terminowej zapłaty przez dłużnika, niezależnie od tego, czy faktycznie poniósł jakiegokolwiek koszty.

Wyrok
SĄDU ARBITRAŻOWEGO
przy
Konfederacji Lewiatan

wydany w Warszawie w dniu 1 października 2020 r.

Zespół Orzekający Sądu Polubownego w składzie:

arbitr przewodniczący	RG
arbitrzy:	ŁP
	KE

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 września 2020 r.

sprawy z powództwa wytoczonego przez stronę powodową:

Y

przeciwko stronie pozwanej:

Z

o zapłatę X zł

działając na podstawie zapisu na sąd polubowny zawartego w punkcie 9 podpunkt 8 Umowy Handlowej zawartej w dniu 7 kwietnia 2015 r.

orzeka:

1. zasądza od pozwanego Z na rzecz powódki Y kwotę X zł (słownie: X) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 6 lipca 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwotę X zł (słownie: X) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 9 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanego Z na rzecz powódki Y kwotę X zł (słownie: X) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym: X zł (słownie: X) netto tytułem opłaty arbitrażowej X zł (słownie: X) netto tytułem opłaty administracyjnej oraz X zł (słownie: X) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadnienie

I. Stanowiska stron

A. Stanowisko powódki przedstawione w pozwie.

W pozwie z dnia 26 maja 2020 r. powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty X zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych, liczonymi od dnia 6 lipca 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwoty X zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 9 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego zgodnie ze spisem kosztów, który miał być przedłożony na rozprawie. Powódka wniosła ponadto o przeprowadzenie dowodów z dokumentów dołączonych do pozwu i dowodu z zeznań świadka AD.

Powódka wskazała, że strony łączyła umowa handlowa z dnia 7 kwietnia 2015 r., na podstawie której powódka dokonywała zakupu towarów od pozwanego. Integralną część umowy stanowiła Karta Dostawcy, która w sposób szczegółowy określała zasady współpracy stron. Na podstawie rozdziału VIII Karty Dostawcy powódka była uprawniona do zwrotu zakupionych od pozwanego towarów. Rozliczenie za zwrócone towary następowało na podstawie faktur korygujących wystawianych przez pozwanego. W sumie pozwany wystawił faktury korygujące na kwotę X zł i wierzytelności wynikające z tych faktur są dochodzone przez powódkę w niniejszym postępowaniu. Z uwagi na to, że powódka już zapłaciła za towary podlegające zwrotowi, na pozwanym spoczywa obowiązek zwrotu powódce zapłaty za zwrócone towary.

Dochodzona pozwem kwota X zł obejmuje także kwotę X zł, jaka pozostała do zapłaty przez pozwanego w wyniku złożenia przez powódkę w dniu 11 września 2019 r. oświadczenia o potrąceniu wierzytelności powódki w kwocie X zł z wierzytelnością pozwanego w kwocie X zł. W wyniku złożonego oświadczenia o potrąceniu wierzytelności umorzyły się do wysokości wierzytelności niższej i powódce należy się jeszcze kwota X objęta fakturą VAT korygującą nr 11/2017 z dnia 27.12.2017 r.

Oprócz wymienionych kwot powódka dochodzi zapłaty kwoty X zł, stanowiącej sumę rekompensaty za koszty odzyskania należności głównej wynikających z faktur VAT korygujących. Jako podstawę prawną swojego żądania powódka wskazała art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 118) w zw. z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1649). Zdaniem powódki, rekompensata wskazana w wymienionym przepisie przysługuje powódce od

pozwanego od każdej faktury korygującej i została wyliczona na kwotę X zł od każdej faktury, łącznie na X zł od wszystkich faktur korygujących.

B. Stanowisko pozwanego.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie zajął stanowiska w sprawie. W związku z brakiem odpowiedzi na pozew ponownie zwrócono się do pozwanego pismem z dnia 1 lipca br. z zapytaniem czy w niniejszej sprawie pozwany zamierza składać odpowiedź na pozew, zakreślając termin 7 dni na udzielenie odpowiedzi. Pismo to (doręczone w dniu 7 lipca 2020 r.) pozostało bez reakcji ze strony pozwanego.

II. Stan faktyczny

Powódka Y jest przedsiębiorcą [...]. Pozwany Z prowadzi działalność gospodarczą.

Strony łączyła Umowa Handlowa z 7 kwietnia 2015 r., której integralną częścią stanowi Karta Dostawcy Y. Na podstawie tej umowy pozwany dostarczał powódce towary celem dalszej odsprzedaży tych towarów w sklepach powódki. Umowa Handlowa ustalała m.in. warunki dokonywania dostaw przez pozwanego, zasady ustalania ceny za dostawy i udzielania rabatów oraz określała zasady odpowiedzialności stron. Szczegółowe zasady współpracy stron określone zostały w Karcie Dostawcy.

Pozwany dostarczał powódce towary w ustalonych ilościach i terminach oraz wystawiał z tego tytułu faktury, które następnie były przez powódkę regulowane. W rozdziale VIII Karty Dostawcy „Rotacje, wycofanie towaru, zwroty”, strony przewidziały możliwość zwrotu przez powódkę zakupionego od pozwanego towaru (par. 72). W takim przypadku dostawca był zobowiązany w terminie 7 dni od daty ich odbioru do wystawienia faktury korygującej w cenach nie pomniejszonych o udzielone rabaty wg cen z ostatniej faktury dostawy (par. 72 ust. 3). W związku ze zwrotem towarów przez powódkę pozwany wystawił faktury korygujące na łączną kwotę X zł. W sumie pozwany wystawił 12 faktur korygujących w okresie od 27 grudnia 2017 do 19 grudnia 2018. Spośród tych faktur faktura oznaczona nr 11/2017 z dnia 27 grudnia 2017 r. obejmuje kwotę X zł, jaka pozostała do zapłaty przez pozwanego po złożeniu przez powódkę w dniu 11 września 2019 r. oświadczenia o potrąceniu wierzytelności powódki w wysokości X zł z wierzytelnością pozwanego w wysokości X zł. Pozostałe faktury korygujące dotyczą zapłaty za towar zwrócony pozwanemu przez powódkę.

W piśmie z dnia 24 czerwca 2019 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty wszystkich wierzytelności przysługujących jej wobec pozwanego, na łączną kwotę X zł. Z uwagi na brak reakcji ze strony pozwanego pełnomocnik powódki w dniu 24 września 2019 r.

skierował do pozwanego ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, tym razem na kwotę X zł, tj. kwotę dochodzoną w pozwie.

Przy ustalaniu stanu faktycznego Zespół Orzekający wziął pod uwagę dowody z dokumentów, których kopie zostały załączone do pozwu.

Jako podstawę żądania zasądzenia kwoty X zł powódka wskazała przepis art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 118) w zw. z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1649).

III. Rozpoznanie sprawy, postępowanie dowodowe

Zespół Orzekający uznał, że w sprawie nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia rozprawy i sprawa może być rozpoznana na posiedzeniu bez udziału stron. W świetle par. 33 ust. 1 Regulaminu Sądu Arbitrażowego przy Konfederacji Lewiatan Zespół Orzekający powinien zarządzić przeprowadzenie rozprawy, jeśli strona żąda jej przeprowadzenia lub Zespół Orzekający uzna, że przeprowadzenie rozprawy jest konieczne dla dostatecznego wyjaśnienia sprawy i rozstrzygnięcia sporu. W rozpoznawanej sprawie żadna ze stron nie zgłosiła żądania przeprowadzenia rozprawy. Strona powodowa w pozwie wniosła jedynie o wezwanie na rozprawę świadka AD, „w przypadku uznania na podstawie par. 26 ust. 3 lit. c Regulaminu, że świadkowie będą składali jedynie ustne zeznania na rozprawie”. Oprócz tego w pkt III pozwu pełnomocnik powódki wnosząc o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zadeklarował złożenie spisu kosztów, „który zostanie przedstawiony na rozprawie”. W ocenie Zespołu Orzekającego, powyższe wypowiedzi nie mogą być kwalifikowane jako żądanie przeprowadzenia rozprawy, które powinno być sformułowane w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika treści wprost w nich niewyrażonych.

Przeprowadzenie rozprawy nie jest też konieczne dla dostatecznego wyjaśnienia sprawy i rozstrzygnięcia sporu, jak tego wymaga par. 33 ust. 1 Regulaminu. Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie i brak jest elementów spornych wymagających wyjaśnienia.

Twierdzenia powódki o okolicznościach faktycznych przedstawionych w pozwie nie budzą wątpliwości i zostały poparte dołączonymi do pozwu dokumentami, co w ocenie Zespołu Orzekającego pozwala przyjąć je za prawdziwe.

Zespół Orzekający nie uwzględnił wniosku powódki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka AD. Okoliczności, na które ten świadek został powołany zostały

wykazane dołączonymi do pozwu kopiami dokumentów, które nie zostały zakwestionowane przez pozwanego i nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności. Zdaniem Zespołu Orzekającego, przeprowadzenie dowodu z zeznań tego świadka nie było konieczne dla prawidłowego rozstrzygnięcia sporu.

IV. Właściwość Sądu Arbitrażowego przy Konfederacji LEWIATAN, zdolność arbitrażowa sporu

Właściwość Sadu Arbitrażowego przy Konfederacji Lewiatan wynika z punktu 9 podpunkt 8 Umowy Handlowej z dnia 7 kwietnia 2015 r. Wspomniana klauzula ma następujące brzmienie:

„8) W przypadku sporu Strony będą dążyć do polubownego załatwienia sprawy. W sprawach nie rozstrzygniętych właściwy dla rozpoznania sporu oraz wszelkich innych sporów powstałych pomiędzy stronami wynikających z niniejszej Umowy lub pozostających w związku z nią, jak również wszelkich sporów wynikających z dotychczasowej współpracy stron w oparciu o wcześniej zawierane umowy handlowe i dystrybucyjne będą rozstrzygane wyłącznie przez sąd polubowny działający przy Sądzie Arbitrażowym Lewiatan w Warszawie, zgodnie z postanowieniami regulaminu tego Sądu. Wszystkie spory będą rozstrzygane przez zespół orzekający składający się z trzech arbitrów”.

W ocenie Zespołu Orzekającego niniejszy spór ma zdolność arbitrażową wobec treści art. 1157, 1161 par. 1 i 3 oraz 1162 par. 1 KPC.

V. Analiza prawna Zespołu Orzekającego

Dokonując oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego, Zespół Orzekający, stwierdził po pierwsze, że Umowa Handlowa z dnia 7 kwietnia 2015 r. wraz z Kartą Dostawcy Y mieści się w granicach określonych zasadą swobody umów (art. 353¹ KC) i stanowi ważne źródło zobowiązań stron. Stosownie do wiążących strony regulacji zawartych w Kartce Dostawcy powódka była uprawniona do zwrotu towarów pozwanemu (par. 72), a rozliczenia między stronami następowały na podstawie faktur korygujących wystawianych przez pozwanego. Z tytułu faktur korygujących powódce należy się łącznie X zł i zdaniem Zespołu Orzekającego żądanie zasądzenia tej kwoty w całości zasługuje na uwzględnienie.

Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych znajduje podstawę w przepisach ustawy z dnia 8.03.2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t. j. Dz. U. 2020, poz. 935, 1086). W rozpoznawanej sprawie

zostały spełnione przesłanki powstania uprawnienia do żądania odsetek określone w art. 7 ust. 1 cyt. ustawy, gdyż sporne transakcje miały handlowy charakter, wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nastąpiło opóźnienie płatności przez dłużnika.

W ocenie Zespołu Orzekającego na akceptację zasługuje termin wymagalności spornych faktur przyjęty przez powódkę na dzień 6 lipca 2019 r., a to z uwagi na brak terminu ich zapłaty w samych fakturach. Termin ten został określony jako dzień następujący po ostatnim dniu terminu płatności wskazanym w pierwszym przedsądowym wezwaniu do zapłaty, który to termin upłynął w dniu 5 lipca 2019 r. Tym samym roszczenia objęte fakturami korygującymi stały się wymagalne z dniem 6 lipca 2019 r. i od tej daty mogą być naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Zdaniem Zespołu Orzekającego na uwzględnienie zasługuje także żądanie zasądzenia kwoty X zł, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskania należności głównej wynikającej z faktur korygujących, o których mowa powyżej. Podstawa prawna powyższego żądania wynika z art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W stanie prawnym obowiązującym do końca 2019 r. wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie, przysługuje prawo żądania równowartości kwoty X euro jako rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Rekompensata przysługuje od każdej niezapłaconej wierzytelności lub części wierzytelności. Rekompensata stanowi stałą, zryczałtowaną kwotę uśrednionych kosztów dochodzenia należności i jest niezależna od czynników takich jak wina dłużnika czy czas opóźnienia. Wierzyciel może ją naliczyć, w przypadku braku terminowej zapłaty przez dłużnika, niezależnie od tego, czy faktycznie poniósł jakiegokolwiek koszty. W niniejszej sprawie rekompensata została wyliczona na kwotę X zł, zgodnie z zasadami określonymi w art. 10 ust. 1a cyt. ustawy, tj. przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie stało się wymagalne. Od dochodzonej pozewem kwoty X zł z tytułu rekompensaty powódce, stosownie do brzmienia art. 481 KC, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Żądanie zapłaty wymienionej kwoty zgłoszone zostało dopiero w pozwie i od daty wniesienia pozwu, tj. od dnia 9 kwietnia 2020 r. odsetki mogą być naliczane.

VI. Rozstrzygnięcie o kosztach

Mając na uwadze uwzględnienie powództwa w całości Zespół Orzekający postanowił obciążyć pozwanego kosztami postępowania w niniejszej sprawie. Powódka poniosła koszt opłaty arbitrażowej w wysokości X zł netto i koszt opłaty administracyjnej w wysokości X zł netto. Powódka wniosła również o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według zestawienia, które miało zostać złożone na rozprawie. Zestawienie

takie nie zostało złożone do akt sprawy. W tej sytuacji Zespół Orzekający uznał, że kwota X zł z tytułu zastępstwa procesowego jest adekwatna do nakładu pracy, jaki pełnomocnik procesowy powódki poniósł w niniejszej sprawie. Mając powyższe na względzie Zespół Orzekający zasądził łącznie kwotę X zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.